

MEL THOMSON

TRIẾT HỌC

TÔN GIÁO

(Sách tham khảo)

TRIẾT HỌC TÔN GIÁO

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

Chịu trách nhiệm xuất bản:

TRỊNH THỨC HUỖNH

Chịu trách nhiệm nội dung:

HOÀNG PHONG LÃ

Biên tập nội dung:

NGUYỄN KHÁNH HÒA

LÊ THỊ THANH HUYỀN

Biên tập kỹ, mỹ thuật : **THANH HIẾN**

Trình bày bìa : **NGHIÊM HOÀNG ANH**

Chế bản vi tính : **KIỀU NGA**

Sửa bản in : **MINH HỢP**

Đọc sách mẫu : **THANH HUYỀN**

MEL THOMSON

TRIẾT HỌC TÔN GIÁO

(Sách tham khảo)

Người dịch: Tiến sĩ ĐỖ MINH HỢP

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA
Hà Nội 2004

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
<i>Chú dẫn của nhà xuất bản</i>	13
<i>Lời nói đầu</i>	15
• Triết học tôn giáo là gì?	15
• Nghiên cứu tôn giáo từ lập trường như vậy để làm gì?	17
• Triết học tôn giáo đề cập những vấn đề gì?	18
• Kết cấu của cuốn sách này.	22
• Mục đích của cuốn sách này.	23
Chương I. KINH NGHIỆM TÔN GIÁO	25
• Bắt đầu từ kinh nghiệm.	25
• Điều gì xảy ra khi con người thử nghiệm một cái gì đó?	27
• Cảm xúc tôn giáo là gì?	28
• Cảm xúc tôn giáo được quy giản	31
• Cầu nguyện	35
• Đi theo tôn giáo	37
• Chủ nghĩa thần bí	38
• Cảm xúc về ân huệ	42

• Mặc khải	43
• Một số đặc điểm của kinh nghiệm tôn giáo	47
• Chúng ta có biết gì	56
• Quyền uy và phản ứng	58
• Kết luận	60
Chương II. NGÔN NGỮ CỦA TÔN GIÁO	63
• Ngôn ngữ bí ẩn?	64
• Tri thức và mô tả	65
• Niềm tin, lý tính và tín ngưỡng	66
• Cảm xúc "với tư cách một cái gì đó"	68
• Cái hợp lý và cái phi lý	69
• Lý giải ngôn ngữ	72
• Nhận thức và phi nhận thức	83
• Trò chơi ngôn ngữ	86
• Những hạn chế của ngôn ngữ	90
Chương III. CHÚA: CÁC QUAN ĐIỂM	93
• Một số thuật ngữ được áp dụng vào niềm tin Chúa	95
• Chúa với tư cách người sáng tạo	95
• Tính vĩnh hằng	96
• Sáng láng vô cùng	98
• Siêu việt và nội tại	100
• Hữu thân luận, phiếm thân luận và phiếm hữu thân luận ..	101

• Vô thân luận, bất khả trí luận và thế tục luận.....	102
• Nitsê: Chúa đã chết	104
• Lý giải thế tục về Chúa.....	105
• Sự lý giải của chủ nghĩa hậu hiện đại	110
• Quan điểm Thiên Chúa giáo về Chúa: ba ngôi	114
• Niềm tin, ngôn ngữ và tôn giáo	117
• Tồn tại ?	119
• Sự đối lập tôn giáo đối với hữu thân luận	121
• Các niềm tin cơ bản	123

Chương IV. CHÚA: CÁC CHỨNG MINH 125

• Chứng minh bản thể luận	126
• Luận cứ vũ trụ luận	134
• Luận cứ mục đích luận	134
• Luận cứ đạo đức	143
• Kết luận	150

Chương V. CÁ NHÂN 161

• Thể xác, trí tuệ và tâm thần	162
• Nhị nguyên luận	162
• Chủ nghĩa duy vật	172
• Rail	173
• Chủ nghĩa duy tâm	177
• Nhận thức tinh thần của mình	178

• Hợp nhất linh hồn và thể xác?	181
• Cá tính và tự do	182
• Tự do?	185
• Cuộc sống sau cái chết	188
• Một số kết luận	197

Chương VI: TÍNH NHÂN QUẢ, Ý CHÚA VÀ PHÉP MÀU 199

• Tính nhân quả	199
• Ý Chúa	204
• Phép màu	208

Chương VII: ĐAU KHỔ VÀ CÁC ÁC 221

• Sự kiện và sự phản ứng đối với nó	221
• Vấn đề đặt ra.....	224
• Chúa như là tác nhân đạo đức.....	240
• Vấn đề đau khổ trong các tôn giáo lớn	242
• Cam chịu đau khổ.....	247
• Quý dữ và địa ngục	249

Chương VIII: TÔN GIÁO VÀ KHOA HỌC 253

• Vấn đề mà khoa học đặt ra cho tôn giáo	254
• Những bất đồng cơ bản	258
• Những thay đổi về thế giới quan	259
• Các phương pháp của khoa học và của tôn giáo	267

- Nguồn gốc của vũ trụ 275
- Tiến hóa và nhân loại..... 279
- Một số kết luận 285

Chương IX: TÔN GIÁO VÀ ĐẠO ĐỨC	291
• Quy tắc tự nhiên	292
• Chủ nghĩa vị lợi	294
• Đạo đức học tuyệt đối	296
• Đạo đức và sự kiện.....	297
• Tôn giáo và đạo đức có quan hệ với nhau như thế nào?	299
• Giá trị và quá trình lựa chọn	301
• Kết luận	305
LỜI BẠT	306

CHÚ DẪN CỦA NHÀ XUẤT BẢN

Triết học tôn giáo là một ngành khoa học nghiên cứu những tư tưởng và nguyên tắc chung nhất hình thành nên tôn giáo. Nó nghiên cứu những kỳ vọng nắm bắt chân lý và ý nghĩa của những kỳ vọng đó.

Để giúp bạn đọc có thêm tài liệu tham khảo, nghiên cứu về vấn đề này, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia dịch và xuất bản cuốn sách *Triết học tôn giáo* của tác giả Mel Thomson. Cuốn sách do Tiến sĩ Đỗ Minh Hợp, Viện Triết học, Viện Khoa học xã hội Việt Nam dịch từ bản tiếng Nga của Nhà xuất bản Phaiơ Pretxơ, Matxcova, 2001.

Cuốn sách tập trung trình bày những vấn đề: kinh nghiệm tôn giáo, ngôn ngữ tôn giáo, mối quan hệ giữa tôn giáo và khoa học, tôn giáo và đạo đức, nhân cách, tôn giáo với cái thiện và cái ác, v.v... Do nội dung sách có nhiều thuật ngữ gốc của tôn giáo, liên quan đến quan điểm của những nhà triết học khác nhau nên trong quá trình dịch sang tiếng Việt khó tránh khỏi những khiếm khuyết. Mong bạn đọc góp ý để lần xuất bản sau được hoàn thiện hơn.

Xin giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc.

Hà Nội, tháng 9 năm 2004

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA